# USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **nezl. A. E.**, zastoupena Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou se sídlem Milady Horákové 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2021, č. j. OAM-607/ZA-ZA12-ZA17-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 11. 2022, č. j. 33 Az 46/2021 - 57,

takto:

**I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

**III.** Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

## Odůvodnění:

### I. Vymezení věci

[1] Žalovaný napadeným rozhodnutím zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť shledal opakovanou žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany nepřípustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona. Žalobkyně podle žalovaného v opakované žádosti neuvedla a ani se neobjevily skutečnosti svědčící o hrozbě pronásledování nebo vážné újmy, které nebyly v předchozím řízení zkoumány.

[2] Proti napadenému rozhodnutí žalobkyně brojila u Krajského soudu v Brně, který její žalobu zamítl. V napadeném rozsudku nejprve uvedl, že s žalovaným souhlasí v tom, že samostatný azylový příběh žalobkyně neexistuje. Její otec coby zákonný zástupce v řízení uváděl pouze skutečnosti týkající se jeho osoby a jeho vztahu k tureckému režimu. Přitom ani žalovaný, ani správní soudy v žádném ze šesti řízení o žádostech otce žalobkyně neshledali důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Nadto je

otec žalobkyně nevěrohodný, neboť v řízení o páté žádosti předložil padělané dokumenty týkající se údajného trestního stíhání v Turecku.

[3] Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného o nepřípustnosti opakované žádosti. Žalobní tvrzení o změně skutkového stavu od podání první žádosti v roce 2012 není pravdivé. Žalobkyně byla v době jejího podání novorozeným dítětem a nyní je již školou povinná. Toto plynutí času ani skutečnost, že zde chodí do školy, však nepředstavují relevantní důvody pro změnu náhledu na potřebu udělení mezinárodní ochrany odůvodňující přijetí opakované žádosti k meritornímu projednání. Obavy žalobkyně o osud jejího otce v případě návratu do Turecka prezentované v první žádosti jsou shodné s nyní tvrzenými důvody.

[4] Soud nesouhlasil s namítaným porušením čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Žalovaný se dostatečně zabýval otázkou ochrany zájmu žalobkyně jako nezletilého dítěte. Vycházel z nesporně zjištěných skutečností, že matka žalobkyně M. E. i její rodiče žijí již nějakou dobu zpět v Turecku. Je tedy nepochybné, že by žalobkyně v případě návratu do Turecka měla kam jít. Žalovaný vzal v potaz také e-mail založený ve spisu, ve kterém matka žalobkyně sděluje, že jí její manžel zabraňuje v kontaktu s dětmi, a na základě kterého ji žalovaný odkázal na Úřad pro mezinárodně-právní ochranu dětí. Jakkoliv nelze průkazně tvrdit, že tento e-mail sepsala skutečně matka žalobkyně, je to podle soudu nanejvýš pravděpodobné. I otec žalobkyně připustil, že e-mailové zprávy mohou být od ní. Napjaté manželské vztahy mezi otcem a matkou žalobkyně jsou zjevné již z první žádosti žalobkyně, resp. pohovoru k této žádosti, v průběhu kterého byl patrný strach matky žalobkyně z jejího manžela. Žalovaný nicméně není kompetentním orgánem pro řešení rodinné situace žalobkyně ani případného sporu o právo péče o žalobkyni. Nadto se podle poskytnutých údajů k žádosti žalobkyně „učí česky“ a umí mluvit kurdsky. Vzhledem k početnosti kurdské menšiny v Turecku nelze v jejích jazykových schopnostech spatřovat důvod, proč by tam nemohla žít a vzhledem k nízkému věku se turecky doučit v relativně krátké době.

[5] Není pravdou, že žalovaný bagatelizuje změny vnitřní politiky Turecka vůči kurdské menšině. Je pravdou, že rodina žalobkyně pochází z M., města na turecko-syrských hranicích. Krajský soud nezpochybňuje skutečnost, že v roce 2019 došlo k útoku turecké armády na syrských hranicích, což vedlo k částečnému zvýšení napětí a možnému ohrožení v dané oblasti žijících obyvatel kurdské národnosti, zejména pak těch, kteří byli politicky aktivní. Žalovaný tyto skutečnosti zohlednil s odkazem na vybrané, ale časově relevantní informace o zemi původu. Na druhou stranu nelze opomenout, že se jednalo o události, které měly z hlediska zvýšené intenzity spíše krátkodobý charakter a správní soudy je v rozhodné době zohledňovaly v kontextu individuálních okolností případu. K celkovému postavení kurdské menšiny v Turecku po zmiňovaném útoku krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020, č. j. 7 Azs 127/2019 - 54, a usnesení ze dne 25. 8. 2020, č. j. 3 Azs 350/2019 - 78, z nichž plyne, že obtíže spojené s příslušností k této etnické skupině nedosahují intenzity pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) či b) zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona. Odkaz žalobkyně na rozsudek ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 Azs 105/2018 - 46, není přiléhavý.

## II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně navrhla přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Stěžovatelka trvá na tom, že v řízení uváděla nové azylově relevantní skutečnosti (hrozba šikany z důvodu její neznalosti úředního a vyučujícího jazyka v zemi původu, vazba na území ČR, kde žije celý svůj život, snaha jejího otce a nezletilých sourozenců zlegalizovat si pobyt, podpora Lidových obranných jednotek (YPG) ze strany otce a trestní stíhání vedené proti jeho osobě). Krajský soud tyto důvody nehodnotil s ohledem na čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Její vycestování by s tímto ustanovením bylo v rozporu a představovalo by vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Stěžovatelce nelze dávat k tíži rozhodnutí jejích rodičů o setrvání na území ČR. Její otec i ostatní nezletilí sourozenci dále žijí na území ČR a matka o ni nejeví zájem.

[8] Nadto i samotná skutečnost, že je stěžovatelka Kurdkou, z ní v Turecku činí „osobu třetí kategorie“. Pouze ti Kurdi, kteří v sobě potlačí svoji kurdskou příslušnost a plně přijmou řeč, kulturu a zvyky turecké většiny, jsou tureckou většinou přijati. Zbývající Kurdi jsou pak vystavováni nerovnému zacházení. K tomu stěžovatelka poukázala na usnesení Evropského parlamentu ke zprávě Evropské komise o Turecku za rok 2021.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na obsah správního spisu, své vyjádření k žalobě a ztotožnil se s obsahem napadeného rozsudku. Kasační stížnost podle něj nesplňuje požadavky, které jsou na ni kladeny soudním řádem správním. Stěžovatelka brojí převážně proti rozhodnutí žalovaného, přestože kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Stěžovatelka neuvedla žádnou věcnou argumentaci, pouze shrnula svůj azylový příběh. Ten byl nicméně opětovně posuzován žalovaným, Krajským soudem v Hradci Králové i Nejvyšším správním soudem v rámci řízení o její první žádosti o udělení mezinárodní ochrany a jeho přezkumu, žalovaným v nyní přezkoumávaném řízení i v rámci řízení o poslední žádosti o udělení mezinárodní ochrany jejího otce a jeho soudního přezkumu. Stěžovatelkou uvedená kasační tvrzení nahrazují již uplatněné žalobní námitky. Kasační stížnost neobsahuje ani žádné právní úvahy ohledně toho, jakých pochybení se měl krajský soud dopustit. Nemůže proto obstát. Neobsahuje ani žádná tvrzení, z nichž by se dala usuzovat její přijatelnost. Možné porušení čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte krajský soud vypořádal v bodech 52 až 56 napadeného rozsudku. Z těchto důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro její nepřijatelnost či zamítl jako nedůvodnou.

## III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je podána oprávněnou osobou, je včasná a přípustná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost

se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost stěžovatelky žádnou z těchto podmínek nesplňuje.

[11] Předně se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s hodnocením žalovaného stran obsahu kasační stížnosti. Jediná kasační námitka se týká pochybení krajského soudu, který podle stěžovatelky nehodnotil tvrzené důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve světle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Ta však nemůže založit přijatelnost kasační stížnosti. Krajský soud se totiž otázkou možného porušení tohoto ustanovení zabýval, na což poukázal i žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti. Posouzení krajského soudu je přitom souladné s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. usnesení ze dne 14. 12. 2017, č. j. 9 Azs 247/2017 - 64, či ze dne 13. 6. 2019, č. j. 4 Azs 79/2019 - 26).

[12] Ve vztahu k tvrzené diskriminaci kurdské menšiny stěžovatelka nijak nevyvrací argumenty krajského soudu. Nejvyšší správní soud proto pouze obecně odkazuje na judikaturu týkající se situace kurdské menšiny po převratu v Turecku. Z ní plyne, že Kurdové v Turecku sice čelí významným nesnázím, ty však nedosahují bez dalšího intenzity pronásledování ve smyslu § 12 nebo hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu (srov. např. usnesení ze dne 18. 1. 2023, č. j. 10 Azs 246/2022 - 37). Azylově relevantní mohou být typicky až opodstatněné obavy politicky aktivních členů kurdské menšiny či účastníků pokusu o převrat z roku 2016 (srov. např. obecně usnesení ze dne 14. 12. 2022, č. j. 2 Azs 48/2022 - 35, rozsudek ze dne 27. 10. 2020, č. j. 10 Azs 235/2020 - 35, usnesení ze dne 29. 9. 2022, č. j. 1 Azs 180/2022 - 3, ze dne 16. 2. 2023, č. j. 7 Azs 314/2022 - 34, či ze dne 2. 3. 2023, č. j. 1 Azs 256/2022 - 29).

[13] Nadto je třeba připomenout, že v daném případě se žalovaný a krajský soud zabývali opakovanou žádostí stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany. Klíčové tak bylo pouze posouzení podmínek podle § 11a zákona o azylu. Stěžovatelka přitom v kasační stížnosti neuvádí, proč jsou jí tvrzené skutečnosti novými ve smyslu tohoto ustanovení a odůvodňují tak přijetí žádosti k věcnému přezkumu. Lze proto pouze podotknout, že i při vypořádání této žalobní námitky postupoval krajský soud v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, na kterou ostatně v napadeném rozsudku odkázal (srov. rozsudek ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, ze dne 19. 10. 2021, č. j. 1 Azs 292/2021 - 51, či ze dne 12. 10. 2021, č. j. 4 Azs 292/2021 - 33).

[14] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že se krajský soud nijak neodchýlil od judikatury kasačního soudu a nedopustil se ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Kasační stížnost proto soud odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s.

[15] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatelka v řízení nebyla úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[16] Stěžovatelka připojila ke kasační stížnosti návrh na přiznání odkladného účinku. O tomto návrhu soud nerozhodoval, jelikož odkladný účinek působí jen do skončení řízení před soudem a soud rozhodl o samotné kasační stížnosti bez zbytečného odkladu po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí. Rozhodnutí o odkladném účinku tak skončením řízení o kasační stížnosti pozbylo smyslu.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. března 2023

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu